

ELŐTERJESZTÉS
Szarvas Város Önkormányzatának Képviselő-testülete
2024. április 29-i ülésére

Tárgy: Emléktábla eltávolítása

Melléklet: képviselői kezdeményezés, helytörténész szakvéleménye

Tisztelt Képviselő-testület!

Samu Tamás Gergő önkormányzati képviselő írásban kezdeményezte, hogy a Képviselő-testület soron következő ülésén döntsön az Árpád szálló falán található, a „Tanácsköztársaság védelmében elesett hőseink emlékére” állított emléktábla eltávolításáról. Javasolja továbbá, hogy az eltávolítást követően az emléktábla kerüljön felajánlásra a budapesti Memento Park részére, vagy amennyiben nem kívánják azt fogadni, kerüljön megsemmisítésre. Indokolása szerint nem szükséges emléktáblát állítani az 1919. évi vörösterroret végrehajtó rendszer védőinek emlékére. Az eset kapcsán felkértük Szenes Jánost, városunk egyik elismert helytörténészét, hogy írjon szakvéleményt a tábla eltávolításának szükségessége tárgyában. A szakvéleményt az előterjesztéshez csatoltuk, akárcsak a Képviselő Úr írásos kezdeményezését.

Mindezeket figyelembe véve kérjük a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy döntsön az emléktábla sorsáról!

Határozati javaslat:

Szarvas Város Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy eltávolíttatja az Árpád szálló (5540 Szarvas, Szabadság út 32.) épületéről a „Tanácsköztársaság védelmében elesett hőseink” emlékére állított emléktáblát. Az eltávolítás költségeit a 2024. évi költségvetés terhére biztosítja.

Felelős: Babák Mihály polgármester

Dr. Melis János címzetes főjegyző

Boross Árpád Bence intézményfelügyeleti igazgató

Határidő: 2024. május 31.

vagy

Határozati javaslat:

Szarvas Város Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy az Árpád szálló (5540 Szarvas, Szabadság út 32.) épületén a „Tanácsköztársaság védelmében elesett hőseink” emlékére állított emléktáblát kegyeleti okból nem távolíttatja el, tekintettel az ország védelmében elesett katonák emlékeztérére.

Felelős: Babák Mihály polgármester

Dr. Melis János címzetes főjegyző

Boross Árpád Bence intézményfelügyeleti igazgató

Határidő: 2024. május 31.

Szarvas, 2024. április 26.

Dr. Melis János
Dr. Melis János
címzetes főjegyző

Az előterjesztést készítette: Horváthné Dr. Kepenyés Edit aljegyző
Boross Árpád Bence intézményfelügyeleti igazgató

TESTÜLET ELÉ TERJESZTHETŐ!

2024. ÁPR. 28.

Boross Árpád Bence
Boross Árpád Bence

János Dr. Melis - emléktábla eltávolítása

Feladó: Tamás Gergő Samu <samutamas1986@gmail.com> - *Tamas B.*
Címzett: Mihály Babák <polgarmester@szarvas.eu>, János Dr. Melis <jegyzo@szarvas.eu>
Dátum: 2024. 04. 25. 9:08
Tárgy: emléktábla eltávolítása *előrejel.*

Tisztelt Polgármester Úr!
Tisztelt Jegyző Úr!

Ezúton kezdeményezem, hogy a képviselő-testület a következő ülésén döntsön arról, hogy az Árpád Szálló faláról távolítsák el a "Tanácsköztársaság védelmében elesett hőseink emlékére" állított emléktáblát. Javaslom, hogy a táblát a város ajánlja fel a budapesti Memento Park részére. Amennyiben a park nem kívánja fogadni, akkor pedig meg kell semmisíteni.

Indokolás: A Tanácsköztársaság népbiztosai közül Szamuely Tibor és Lukács György személyesen is részt vett a vörösteror végrehajtásában, más népbiztosok pedig támogatták ártatlan emberek százainak megölését, kivégzését. Egy ilyen rendszer védői nem hősök, emléktáblát állítani nekik szükségtelen. A Btk. így rendelkezik: "333. § Aki nagy nyilvánosság előtt a nemzetiszocialista vagy kommunista rendszerek által elkövetett népirtás vagy más, emberiesség elleni cselekmények tényét tagadja, kétségbe vonja, jelentéktelen színben tünteti fel, vagy azokat igazolni törekszik, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő."

Tisztelettel:
Samu Tamás Gergő
képviselő

SZAKMAI VÉLEMÉNY

az Árpád szálló falán elhelyezett emléktábla eltávolítása ügyében

Tisztelt Képviselő-testület!

Az Árpád szálló falán elhelyezett emléktábla az 1919. évi harcokban elesett szarvasi katonáknak állít emléket. Az 1919. március 21-től augusztus 1-ig regnált rendszer hadserege Magyarország területén harcolt. Ez egyértelművé tette még a politikailag kevésbé tájékozott katonák előtt is, hogy a hazát védik, sokkal inkább, mint az 1. világháború frontjain, az Oszák- Magyar Monarchia hadseregében.

A korabeli központi felhívásoknak, majd a 6. hadosztály toborzásainak következtében – amely zömében a hadifogságból és a frontokról visszatért 1896-1897-1898-as korosztályok tagjait érintette – mintegy 2500 szarvasi önkéntesen lépett be a tanácsköztársaság hadseregébe. Döntő többségben a VI. vadászrezred és a 46-os dandár 2. zászlóaljában, kecskeméti felszerelésük után, főképpen a cseh fronton harcoltak a Salgótarján és Körnöcbánya körüli ütközetekben, más szarvasi katonák a Szolnokért vívott harcokban is részt vettek.

A megszálló cseh, román és francia csapatok ellen vívott háború honvédő hazafias jellegét többek között az is jelezte, hogy a vezérkarban illetve magasabb parancsnoki posztokon több neves „bűnbe esett” tábornokot is találunk. Csak néhány név a sok közül: Tombor Jenő vezérkari ezredes, Stromfeld Aurél vezérkari főnök, Sztójay Döme titkosszolgálati vezető. De belépett a vörös hadseregbe Andorka Rudolf későbbi vezérkari ezredes, madridi nagykövet, Jány Gusztáv, Lakatos Géza későbbi vezérezredes, miniszterelnök, Werth Henrik, a honvéd vezérkar 1938-41. közötti vezetője, Szombathelyi Ferenc, a honvéd vezérkar 1941-44. közötti vezetője.

A rendszerváltás évében Kéri Kálmán vezérezredes a POFOSZ országos gyűlésén kifejtette, hogy 1919-ben ő maga is vöröskatona volt, mivel számára abban az időben ez volt az egyetlen lehetőség a haza védelmére. Mindent összegezve: 1919. szarvasi katonái az akkori politikai kurzus ideológiájától függetlenül a magyar föld, a haza védelmében estek el, nem voltak tagjai sem a vörös őrségnek, sem a Lenin-fiúknak és más hasonló, a vörös terrorban résztvevő terrorszervezetnek.

Szarvas, 2024. április 26.

Szenes János
helytörténész,

a Szarvasi Történelmi Emlékút Közalapítvány
kuratóriumi elnök